

[II Konferencja Ochrony Drewna NRD Drezno 25–27. X 1960 r.

Совещание по защите древесины в ГДР, Дрезден, 25—27. X. 1960 г.

II Conference of Wood Protection D.D.R. Drezno 25–27. 1960.

W dniach 25–27 paźdz. 1960 roku odbyła się w Dreźnie II Konferencja Ochrony Drewna NRD (2 Holzschutztagung der DDR) urządzona przez organizację techniczną „Kammer der Technik”, Komisję Ochrony Drewna. Obrady odbywały się w gmachu Muzeum Higieny w Dreźnie, kierownikiem i organizatorem konferencji był inż. dypl. G. Langendorf. W obradach wzięło udział ok. 500 osób reprezentujących wyższe uczelnie leśne i drzewne, instytuty naukowo-badawcze, leśnictwo, przemysł drzewny, budownictwo, kolej i inne instytucje interesujące się ochroną drewna. W konferencji uczestniczyli również goście zagraniczni, a wśród nich: trzech przedstawiciele Czechosłowacji z dyrektorem Instytutu Technologii Drewna w Pradze inż. J. Očenáskem, prof. inż. N. St. Dumitrescu z Instytutu Badawczego Leśnictwa w Bukareszcie, prof. W. Bavendam z Reinbek k. Hamburga (NRF), przedstawiciel Węgier. Polska reprezentowana była przez mgr E. Urbanika, przedstawiciela Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu oraz dra J. Wąznego ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, delegata Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa NOT. Nie przyjechali, mimo zapowiedzi, prof. Gorszin z Moskwy i prof. G. Becker z Berlina Zachodniego.

Polacy wygłosili dwa referaty: mgr E. Urbanik (w zastępstwie mgra inż. E. Tarocińskiego) na temat: „Badania nad sinizną tarcicy sosnowej i jej zwalczaniem”, dr J. Wązny na temat: „Badania porównawcze polskich, rosyjskich i standartowych szczepów grzybów testowych stosowanych do badań w ochronie drewna”.

Ogólnie na konferencji wygłoszono 17 referatów obejmujących wiele zagadnień naukowych i technicznych z patologii i ochrony drewna. Większość referatów będzie drukowana przez wydawnictwo niemieckie.

Prof. dr habil. H. Lyr z Eberswalde przedstawił wyniki badań nad działaniem substancji twardzielowych i związków syntetycznych na grzyby niszczące drewno. Wyjaśniony został mechanizm działania zawartych w twardzieli fungicydów, takich jak pinosilwin, tujaplilacin, nootkatin i in. Są to typowe trucizny rozkładowe, które już w rozcieńczeniu 10^{-6} mola uniemożliwiają procesy utleniania w przemianie materii. Tym tłumaczy się ich silna toksyczność i duża skuteczność dla wielu organizmów. Działanie ich jest identyczne z działaniem związków syntetycznych, dwunitrofenolu i pięciochlorofenolu, które również utrudniają przemianę materii. Jednocześnie zbadany został wpływ różnych trucizn na aktywność ektoenzymów grzybów niszczących drewno. Stwierdzono, że dopiero dość silne roztwory większości trucizn redukują działanie enzymów. Szczególnie mało wrażliwe okazały się amylaza i celuloza. Ogólnie autor stwierdził, że prawie wszystkie stosowane środki grzybobójcze działają przede wszystkim na przemianę materii grzybów.

Prof. dr Gillwald z Eberswalde zreferował wyniki badań nad wpływem środków impregnacyjnych na różne rodzaje wytrzymałości drewna. Badania obejmowały drewno sosnowe i bukowe nasycone metodą ciśnieniową olejem węglowym i solami U i Ull w różnych koncentracjach oraz, dla celów porównawczych, drewno nieimpregnowane.

Wpływ różnych środków impregnacyjnych na wytrzymałość spoiny klejowej omówił inż. Oertel. Badania nad tym zagadnieniem prowadzone są w Instytucie Technologii Drewna i Materiałów Włóknistych w Dreźnie. Dotychczas zbadano wpływ wielu handlowych preparatów impregnacyjnych olejowych i rozpuszczalnych w wodzie na wytrzymałość połączeń klejami z żywic syntetycznych. Zabezpieczanie drewna przeprowadzono przed sklejeniem, po sklejeniu, a w niektórych przypadkach próbowano dodawania impregnatu do kleju.

Prof. dr H. Flemming dyrektor Instytutu Technologii Drewna i Materiałów Włóknistych w Dreźnie poświęcił swój referat odporności materiałów zastępujących drewno. Omówił on wiele materiałów włóknistych składających się z włókien szklanych, skalnych, drzewnych i lepiszcz organicznych, nieorganicznych, plastikowych oraz różnych ich kombinacji. Autor podał przykłady zastosowania tych materiałów, przeważnie w formie płyt i omówił ich odporność na grzyby, owady, ogień i wpływy atmosferyczne.

Szczególnie interesujący był referat inż. dypl. G. Langendorfa z Instytutu Technologii Drewna i Materiałów Włóknistych w Dreźnie, na temat możliwości i zakresu stosowania w ochronie drewna izotopów radioaktywnych. Omówił on zakres problemu, podstawową aparaturę, stosowanie radioizotopów i ich przydatność przy metodach indykatorowej i aktywacyjnej.

O problemach ochrony drewna w Wietnamie mówił inż. dypl. G. Lehmann z Eberswalde. Uwzględniając warunki klimatyczne tego kraju autor ujął zagadnienie ochrony kompleksowo, w powiązaniu z transportem i użytkowaniem. Na podstawie wyników badań pokazał, jaką trwałość uzyskuje się przy metodzie jednorazowego powlekania środkami ochronnymi drewna świeżo ściętego.

Inż. E. Künzelmann z Dreznia zajął się zagadnieniem impregnacji ciśnieniowej drewna mokrego. Obowiązujące przepisy określają, że metodą ciśnieniową może być zabezpieczane tylko drewno powietrzno-suche. Z tego powodu w zakładach impregnacyjnych drewno jest składowane niekiedy do 10 miesięcy dla osiągnięcia właściwej wilgotności, co pociąga za sobą zablokowanie znacznych rezerw materiałowych. W Instytucie Technologii Drewna i Materiałów Włóknistych w Dreźnie przeprowadzono badania mające na celu wyjaśnienie możliwości zabezpieczania mokrego lub świeżo-ściętego drewna sosnowego i świerkowego metodą ciśnieniową. Stwierdzono, że przy zastosowaniu soli UAll uzyskuje się zadowalające wyniki, pozwalające na znaczne zmniejszenie czasu składowania drewna w zakładach impregnacyjnych.

Wymywanie środków ochronnych z bandaży impregnacyjnych i ocena ich przydatności były przedmiotem referatu inż. dypl. K. Richtera z Berlina. Zastosowanie bandaży impregnacyjnych do zabezpieczania słupów teletechnicznych i energetycznych wzrosło znacznie po drugiej wojnie światowej. Stało się więc aktualne badanie ich skuteczności działania, a w szczególności wielkości wymycia impregnatów pod wpływem wody. Opisano metodę badania wymywalności soli ochronnych z drewna zabezpieczonego bandażami, opartą na pomiarze ilości soli przechodzącej do wody.

Inż. Čermak z Pragi i inż. Koukala z Bratislavy omówili metody konserwacji drewna sosnowego i bukowego, a inż. Očenásek ekonomiczne i gospodarskie kierunki ochrony drewna w Czechosłowacji.

Pan Groh z Berlina zreferował zarządzenia państwowe NRD dotyczące ochrony drewna i podkreślił znaczenie, jakie przywiązuje państwo do tego problemu.

Na zakończenie warto jeszcze omówić dwa interesujące referaty: lekarza medycyny dra P. Behrbohma i lekarza weterynarii dra H. J. Rummlera. Pierwszy dotyczył chorób zawodowych i ochrony pracy przy stosowaniu impregnatów. Na czele chorób spowodowanych środkami impregnacyjnymi, zdaniem autora, stoją uczulenia wywołane chromianami zawartymi w solach FN, U i UA. Związki chromowe mają zdolność tworzenia struktur chromobiałkowych w głębszych warstwach skóry. Organizm wytwarza przeciwko nim przeciwciała; tworzą się egzemy chromowe, bardzo uciążliwe i trudne do usunięcia. Rola lekarza w zakładach impregnacyjnych jest więc bardzo duża.

Dr Rummler zreferował badania toksykologiczne przeprowadzane od 1956 r. w Państwowym Instytucie Badawczym Weterynarii w Berlinie. Zbadano dużą liczbę środków ochrony drewna i stwierdzono, że wiele z nich jest szkodliwych dla zwierząt domowych, przy czym różnią się one znacznie pod względem szkodliwości w stosunku do różnych zwierząt. Instytut Weterynarii dopuszcza do stosowania środki zależnie od rodzaju budynku gospodarskiego i rodzaju zwierząt; na przykład inne w chlewniach, a inne w oborach. Oznacza to, że odpowiednie środki chemiczne przy właściwym zastosowaniu mogą być nieszkodliwe dla zwierząt domowych.

J. Ważny